Ціна примірника 25 сот.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem.

Народня Справа

Український тижневий часопис

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно . . . . 1 зол.
Чвертьрічно . . 3 зол.
Піврічно . . . 6 зол.
Річно . . . . . 12 зол.

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
Річно — 2 доляри.

Гроші в краю посилати переказами, або чеками „Народ. Справи“, — в загарниці порученими листами.

За зворот рукописів Редакція не ручить. На відповідь треба долучити значок 30 сотиків.

ОГОЛОШЕННЯ:
1 стор. 500 зол., пів стр. 260, за чверть ст. 140 зл. Дрібні оголошення: за одно слово або його місце 30 с. Гроші за огол. треба послати наперед.

Ч. 21 (34) Львів, неділя 2. червня 1929. Рік II.

АДРЕСА: „Народня Справа“, Львів, вул. Боїмів 4. — — — — — — — — Телефон 30—13.

Сто сорок запомог по 120 зол.! На суму: 16.800 зол.

Великий народний письменник

Оце є портрет великого українського письменника-поета і діяча — громадянина, Івана Франка, якого память цілий український нарід без ріжниці партій шанує і почитує так як і Тараса Шевченка.

Іван Франко вродився 15. серпня 1856 р. в селі Нагуєвичах пов. Дрогобич, в убогій родині сільського коваля. Вже з малку оказав великі здібности і батько віддав його до шкіл. Ходив до ґімназії в Дрогобичі, а потім вчився на університеті у Львові і в Відні. Та наук своїх не вжив для того, щоби стати урядником і жити в добрі, ні, він ціле своє життя присвятив для праці і добра рідного народу.

Весь свій ум і талан обернув на то, щоби отворити свому народові очі і навчити його, як треба боротися за кращу долю. В своїх поемах, оповіданнях, повістях і инших книжках, в яких представив біду й недолю народу, взивав нарід до боротьби, до орґанізації, до освіти. Розуміється, що це не подобалося сильним світа цего і вони переслідували цего великого чоловіка. Не раз і не два карався він за свої переконання в тюрмі і за те, що любив свій народ і хотів добра йому прихилити, нераз умлівав з голоду і ціле майже своє життя на зазнав щасливої хвилі. Хиба тішило його одно, що ще за його життя народ оцінив його і йдучи за його кличами, почав горнутися до орґанізації, до освіти і до боротьби за свої права.

Всі його твори написані так приступно, а при тім красно і цікаво та глибоко, що їх може читати і інтеліґент і селянин і дитина.

Декотрі його поеми, як приміром „Каменярі“, „Наймит“ і инші деклямуємо залюбки про кождій нагоді. а також відомий гимн „Не пора“, який співаємо поруч гимну „Ще не вмерла Україна“, уложив Іван Франко.

Іван Франко вмер у Львові 28. травня 1916 р., отже минуло 13 літ від дня його смерти. Цей день рікрічно обходять свідомі українці концертами й відчитами в честь його памяти.

А памятати про нього повинен увесь нарід, з роду в рід, бо цей чоловік, неначе пророк, показав нам у своїх писаннях, як треба здобувати добру долю, і загрів нас до боротьби, в якій не сміємо впасти. Таких великих людей дотепер маємо лише двох: Т. Шевченка і Ів. Франка. Це найбільші наші Учителі, які вчать нас, як до сонця йти і з недолі визволитися. І як памятаємо слова Шевченка:

„Борітеся, поборете!“,

так памятаймо, що І. Франко писав:

„Лиш борись,—не мирись“.

Це є заповіт тих двох великих синів Українського Народу, і як ми його виповнимо, то Народ буде щасливий.

140 запомог по 120 золот.!

Кому признаємо дальші запомоги від 131 до 140?

131) Іванюк Лукин, Ковалівка пов. Коломия,

132) Питлюк Михайло, Пніве пов. Надвірна,

133) Балик Андрей, Деревляни пов. Камінка струмилова,

134) Вороновський Яцко, Гумниска пов. Камінка струмилова.

135) Гордій Василь, Нове Село, пов. Любачів,

136) Гладій Ольга, Стрілків пов. Стрий,

137) Лабойдич Дмитро, Корчин руст. пов. Сколе,

138) Снігур Іван, Девятир пов. Рава руська.

139) Іванішак Михайло, Добротів пов. Надвірна,

140) Квашиняк Петро, Черхова пов. Самбір.

Кождий з тих передплатників був у день випадку принайменше один місяць нашим передплатником і взагалі відповів усім умовам одержання запомоги (гляди 7 стор. в горі), тому признаємо їм запомоги по 120 золотих. Вишлемо за 14 днів.

Кому не признаємо запомоги і чому?

1) Михайло Будзінський продав 14. травня корову жидам на заріз, а ми признаємо запомоги лише в тім випадку, коли корова згине в господара, або коли він її сам доріже, як уже нема иншого виходу, але за корову, продану на заріз, запомоги не признаємо.

2) В Андрія Кобільника впала корова 15. травня на киигосуш, то є заразливу недугу, а ми не признаємо запомог у тих випадках, як худобина впаде від пошести, лише від звичайного наглого випадку (здуття, задавлення, каліцтво, при отеленню і тому подібне і то не з вини господаря).

3) Голіян Михайло вступив у передплатники 1. січня 1929 і дав 3 зол. на 3 місяці, отже найдалі 31. березня (марця) мав вислати предплату на далі. Але він перервав передплату, бо вислав ще 3 зол. аж 17. квітня і тою перервою пошкодив собі, бо коли корова згинула 12. травня, то в той день від 17 квітня ще не минув місяць, — і тому запомоги не можемо і в тім випадку признати.

Що в світі чувати?

Про ті міліярди, які Німеччина має ще заплатити тим, що виграли війну, далі радить та

репараційна комісія

в Парижі. Тепер ніби дійшло вже до порозуміння і німці згодилися вже на ті рати, які уложив американський делеґат Юнґ. Взагалі Америка (Зєдинені Держави) в тих переговорах є неначе посередником, що розважно й холодно думає й час від часу виливає на горячу голову Франції трохи зимної води. Які зависокі рати малиби німці платити, це ще докладно не знати, але на загал виходить, що сплачувалиби, пересічно около **2 міліярди** марок в золоті річно і то так **через 37 літ,** а потім ще дальших 21 літ платилиби менші рати, около 1 міліярд річно. Отже щойно за яких 60 літ булиби німці чисті від довгів. Це страшний тягар для ослабленої Німеччини, але німці патріоти і залізні люде, вони зуби закусять і будуть працювати, щоби лише звільнити свою вітчину від тягарів.

Тепер

в Німеччині смуток

через те, що німецький воздухоплав **„Цепелін" мав недобру пригоду**. Минулого четверга вилетів цей великан бальон з німецької пристані Фрідріхсгафен, щоби другий раз полетіти до Нюйорку, бо перший раз перелетів він Океан минулої осени. Та цим разом йому не пощастило. Над Францією звіялася страшна буря і попсувала мотори „Цепеліна", так що він уже не мав сили навіть завернути назад до Німеччини, але **осів у Франції** коло міста Тульон. Цею невдачею німців, яка трапляється всім, дуже тішаться всі вороги Німців, а деякі польські ґазети аж скачуть з радости, що німці мусіли просити французів о рятунок. Але ті польські ґазети забули, як минулого року польський літак хотів перелетіти океан і таки недалеко европейського берега впав у море, і якби не німецький корабель, то булиби польські летуни згинули. Отже нема чого з німців сміятися, бо вони вже два рази перелетіли океан тою дорогою, куди ще не перелетів ніякий другий літак чи бальон з Европи до Америки!

10 червня збирається знову на нараду

Рада Союзу Народів,

цим разом до столиці Еспанії, Мадриту. Це вже буде 55-та сесія Ради, але з неї певно буде стільки хісна, що й з попередних. Помелють язиками можні світа цего й розїдуться на свіже повітря. Тепер **мають між иншими справами радити над долею нац. меншостей** то є тих народів, що їх частини живуть під владою чужих держав, от як ми під Польщею. Цю справу розглядав так званий Комітет Трьох у Льондоні й має поставити на сесії Ради Союзу відповідні висновки. До Ради Союзу Народів і до того Комітету Трьох **прийшло багато зажалень**, що деякі держави не обходяться з несвоїми народами так, як Союз Народів установив. Таке зажалення є і від нас, українців під Польщею, і про це говорили навіть деякі анґлійські посли в своїм парляменті. Та великих надій не сміємо на це покладати, бо ті держави, які радять в тім Союзі, то майже всі однакі і всі мають свої „меншости" — то крук крукови очей но виколе! На ласку не надіймося, але доходім своїх прав власними силами, свідомістю й орґанізацією.

В Еспанії

скінчився суд над тими офіцерами, що орґанізували повстання проти диктатора Прімо де Рівери. Це головно старшини артилерії. Суд засудив сім офіцерів на кару смерти, 14 на досмертну вязницю, а 16 на вязницю від 20 до 30 літ.

На Мадярщині

заноситься на те, що мадяри виберуть собі короля; мадярський голова міністрів, Бетлен, сказав недавно, що мадяри недолюблюють републики і волілиби мати короля, але коли прийде слушний час на те, то виберуть королем лише родовитого мадяра. Ми знову знаємо, що найстарший син бувшого австрійського цісаря Карла, Оттон, готовиться стати мадярським королем і визначні мадярські монархісти (ті, що хотять монарха) також думають про Оттона, бо то, рахувати, цісарський син. (Він має тепер 16 літ). Але здається, що Франція й Анґлія тай инші держави, передусім Чехословаччина і Югославія, не згодилисяб на те, щоби мадярським королем став Габсбурґ, і тому мадяри думають „поставити" на короля таки мадяра.

В Литві

далі неспокійно, бо одна партія литовців аґітує проти теперішного голови міністрів, Вальдемараса. Правда, ця партія невелика, але за її плечима стоять деякі „сусідки" Литви, які хотілиби Литву взяти в свої лапи і тому стараються повалити неуступчивого Вальдемараса.

Литовська поліція зловила одного студента, Васілюса, що стріляв на Вальдемараса. Його засудили на смерть і кажуть, що вже розстріляли. Два його спільники втікли і укриваються в лісах.

З весною розгорілася

нова війна в Китаю

і то тим разом нещаслива для патріотичних китайців, які минулого року розбили були північних противників, що накладали з Японією. Тепер повстанці почали побивати полудново-китайські війська й вже заняли столицю Кантон. Кажуть, що в тім є рука большевиків. Але Китай такий великий і такий загадочний, що нам дуже тяжко збагнути всі причини тих вічних братовбійчих воєн між китайцями.

З Афґаністану

вже доносять, що король Аманула таки програв війну і навіть втік з свого краю до Індій. ... не поміг йому і плащ про...

В Польщі

за останній тиждень не сталося нічого нового. Хиба те, що нагло **подорожів тютюн і пиво.** Та це булоби пів біди, бо без тютюну й пива мудрий чоловік може легко обійтися, коли то і дещо инше потрібнійше дорожіє, мимо того, що великі риби говорять, що великі риби говорять, що все йде до ліпшого. Лише збіжа сильно подешевіло і тому дивно, що инші речі дорожіють.

Недавно вернувся з Вильна Пілсудскі. Він там переводив воєнні гри, ніби такі тихі маневри на столику, подібно, як грається в шахи. Щож — про війну ніколи не забувають, коби так про все инше памятали. Ґазети пишуть, що можливо, що Пілсудскі і цего року, так як минулого, поїде трохи **до Румунії** на вакації.

Польські ґазети розписуються багато про те, що міністр Залескі поїхав до Будапешту скріпити згоду з мадярами. Це малоби бути **відновлення давної приязни мадярської шляхти з польською,** тільки, що тепер мабуть одна і друга до...

Пише Юра Шкрумеляк

Читання з історії України

(Далі).

Про похід князя Ігоря на половців у р. 1185, і про стару поему, яка цей похід описує.

Оповідаючи про галицького князя Ярослава Осьмомисла, ми згадали, з якою честю відзивається про нього тодішний письменник, що написав поему „Слово о полку Ігоревім". Цю поему написав невідомий нам український лицар тому 650 літ. В ній описав він незвичайно гарно й поетично битву князя Ігоря і ще кількох князів з половцями над річкою Каялою, а написав так вірно, що мабудь він сам також брав участь у тій битві, як український воїн. Ця поема така гарна, що може сміло змірятися з найкращими творами світа і є вона свідоцтвом того, що наша вітчина вже в середних віках була висококультурною країною, коли мала таких талановитих письменників.

Поема описує триденну битву князів з Половцями над Каялою в р. 1185, та щоби зрозуміти, як до тої битви прийшло, треба оповісти взагалі про половців. Україна мала споконвіку лютих ворогів і то зі всіх сторін світа. Та за княжих часів найбільше давалися в знаки хижі степові орди зі Сходу. Найважніші з них були спершу печеніги, потім **половці**, а на останку **татари.** З печенігами бився вже князь Святослав і згинув у бою, потім воював з ними Володимир Великий, а розбив їх до решти Ярослав Мудрий. Та на місце печенігів прийшли з Азії половці, дике і страшне племя. В р. 1068 вони вперше напали на Чернигівщину, бо сюди було їм по дорозі на Київ. Вони розбили над річкою Альтою українських кназів і рушили далі на Україну та нищили все по дорозі. Так гуляли вони по Україні з пятьдесять літ і то безкарно, бо тодішні князі самі сварилися між собою і ще були такі, що навіть просили Половців, аби на котрогось князя напали. Аж князь Володимир Мономах (внук Ярослава Мудрого) зумів обєднати всіх князів і в р. 1103 майже всі спільно рушили з своїми військами в степ на Половців. Тоді прибули і з Галичини українські полки, прислали їх князі Володар і Василько Україні на поміч. Галичани плили з Галича Дністром аж у Чорне Море, опісля переносили човни до Дніпра і горі рікою плили далі аж до острова Хортиці, де збиралися княжі війська (там пізніше була Січ). Того року всі разом рушили під проводом Мономаха в степ, розбили Половців і взяли дванайцять ханів у неволю.

По цій битві знову на яких 60 літ мала Україна спокій від половців. Та потім вони знову роззухвалились, бо Україна упадала в сварах і незгодах і не було її кому боронити. Аж в році 1184 київський князь Святослав намовив усіх князів до спільного походу, так як колись Мономах. Рушили всі князі, і Ярослав Осьмомисл з Галича вислав свої війська тою самою дорогою, що колись Володар. Дністром а потім Дніпром. Князі дігнали половців в липні над річкою Орел і розбили їх, а хана Кончака взяли в неволю. Та Кончак викупився з неволі (наші все були доброго серця!) і в р. 1185 знову рушив на Україну. Коло Хорола на самий Великдень була велика битва, в якій українцям помагали „Чорні Клобуки", це є монгольське племя, торки, що служили князям а звалися так від чорних капелюхів, які носили на головах. Половці стріляли тоді якимось „грецьким огнем", що палив, так як нині шрапнелі, але все таки наші князі розбили їх і ворог втік у степи, І булиби може втікли аж за Дон, але за ними погнався з кількома полками український князь Ігор з Новгороду, а з ним, його брат Буйтур-Всеволод з Курська, син Володимир з Путивля і братанич Святослав Рильський. Це були дуже хоробрі князі і вони хотіли до решти знищити половців. Але як половецькі хани побачили, що в князів лише горстка війська, вони дуже розлютилися, зігнали всіх утікаючих половців до купи і над річкою Каялою (нині Калміюса) по завзятій битві розбили князів.

Власне цю битву описує невідомий, поет у своїм краснім творі „Слово о полку Ігоревім". Він пише, що як тільки до Ігоря долучився його брат Буйтур-Всеволод, вони рушили в степ. Але на небі показалися зловіщі знаки, які кождий уважав за злу ворожбу. Сонце затьмилося, вихри повіяли, громи гриміли. Військо занепокоїлося, але Ігор сказав:

— Браття! Краще згинути у поході і в битві, аніж завертати собі на сором! Ходім аж до Дону, щоби шоломом води з нього набрати й напитися, або копіє (спис) зломити і згинути в бою!

І рушили далі, ішли цілу ніч а досвіта стали над Каялою, що впадає до Азовського моря. Уставилися в ряди і „червоними щитами степ загородили", як би сильним муром.

То було в пятницю. Половецькі хани чулися тут вже безпечніші, тож уставили і свою орду і почалася страшна битва. Того дня наші князі побили половців і забрали в них величезну добичу а половецькі прапори лежали у ніг Ігоря. Та досвіта в суботу хани зігнали ще більше половців зі степів і битва розгорілася на ново. Половців прибуло, а наших меншало. І хоча князь Буйтур стинав голови десятками і сотками, то на їх місце ставали тисячі половців. Буйтур став знемагати а тоді брат Ігор шле йому останні свої полки (резерву) на поміч. Билися до ночі і битва була нерішена. А в неділю рано половці окружили знеможену гор-

сить слабі і заледво самі тримаються на ногах, а не то, щоби ще кого підпирати.

Про варшавський с.йм не чути, кажуть, що може буде скликаний в осени.

Всіми польськими ґазетами заколисала нагла вістка, яка прийшла в **Харкова** (столиці совітської України). Пішла чутка, що там якісь люде **обкидали камінням польського** консуля Стебловского, як він з своїм секретарем Шостаком їхав автом. Один камінь трафив Шостака в голову. Польські ґазети пишуть, що большевики зараз дуже перепросили за це польського консуля й ствердили, що лише одним каменем кинув якийсь малий 13 літній хлопець Болдерів, якого вже дали до дому поправи. Секретар Шостак дався перепросити і цю справу уважають уже за полагоджену. Але з такого камінчика може бути часом велике.

Польські ґазети доносять про **саботаж,** доконаний на литовсько-польськім пограничу **у Виленщині.** Хтось перервав телефонічні дроти на просторі 200 метрів, порозбивав і порозкручував гачки і т. д.

Часто повторюються **надужиття по польських поборових комісіях** і по П. К. У. Тепер скінчилася розправа проти коменданта П. К. У. Велюнь, полковника Роґальского, поручника Кіяна і сержанта Врубля, які разом за добру „лапуфку" увільняли людей з війська. Полковника засудили на 5 літ, поручника на 4 роки, а Врубля на 6 місяців. У Львові також викрили надужиття при однім полку піхоти, де знову один капраль за гроші „увільняв" резервістів від вправ, а в канцелярії були лише їх книжки.

ДНЯ 2 червня 1929 відбудеться в Коломиї повітове свято Філії Сільського Господаря. Порядок свята подасться афішами. Проситься о якнайчисленнійшу співучасть 299

стку лицарів, витяли їх в пень, а князів узяли в неволю.

Посумніла вся українська земля, а київський князь Святослав мав тої ночі в Київі страшний сон, що його сини Ігор і Всеволод знайшлися в тяжкій пригоді, тому, що не послухали батька і самі вирвалися наперед, слави добувати. А як дійшла до Київа страшна новина про ту битву, то заплакала вся Україна і княгиня Ярославна у городі Путівлі заридала. Поет взиває всіх князів, щоби йшли мститися за своїх братів, бо половці знову знищуть Україну. І справді половці завернули і знищили все аж по Київ.

Ігор і другі князі пробули в неволі не довго. Ігоря визів з неволі підкуплений половчин Оврул і він утік на Вкраїну і всі зраділи. Потім і другі князі повтікали, а декотрих викупили. А половці скоро потім уже й перестали нападати, бо їм самим загрожувала з Азії нова орда татарів, так що половці почали вже просити помочі в наших князів.

Ми нарочно описали цей похід, про який співав невідомий поет, щоби всі знали, як наші предки хоробро крівавилися за рідну землю в тих давних часах, ще коли в Галичі князював Ярослав Осьмомисл. Хотяй і гризлися між собою, але часто ставали одностайно до бою з ворогами. Це були світлі дні в нашій історії — і потомки повинні брати з них лише такий, добрий примір. Другим разом будемо писати далі про галицьких князів, наслідників Осьмомисла.

Чи в вашім селі вже є муж довіря „Народньої Справи?"

Як ще нема, то зараз виберіть. бо муж довіря буде потверджувати посвідки загмбелі худоби! **Посилайте передплату** до кінця першого півроку і на другий піврік. На це вислали ми з попереднім числом чеки. Не переривайте передплати ні на один день, щоби потім не нарікали, як через перерву не одержите запомоги.

Берімся до діла чистими руками!

— „Це умбра". — „Ні, це покришка"! Сперечалися два піяки в коршмі.

Кождий з них обстоював вперто на своїм, вказуючи на бляху при лямпі. Посперечалися, а нарешті взялися за чуби і тягалися по підлозі.

Приемно було коршмареви, бо прочі його гості не нудилися.

— „Вже час іти домів"! хтось закликав.

— „Замітають коршму. Хто винесе смітя"?

Це справа дуже проста. Хлоп жидови свічку присвітить. Коли треба, то загасить. Робота не тяжка. Тай смітя якось винесе.. Дурний усе зробить.

— „Пощо таке погане писати"? хтось скаже. — „Це не є жадна новина. Це річ стара"!

Та треба писати. Не можна лишати такі наші старі струпи незагоеними! Бо як будемо на них лише дивитися. то они будуть на добре воняти.

Здираймо їх з нашого тіла, й то немилосердно! Най не ослаблюють нашого здоровля

Ми, селяне, себе дуже низько оцінюемо. Це робимо, розуміється, буцімто несвідомо. І тому дуже часто блудимо.

От перший блуд е той, що ми любимо більше власне черево, як свою найближчу рідню: жінку і діти. Бо як би ми справді жінку й діти любили більше від свого черева, тоді не йшлиби самі на гулянку. Бралиби жінку і діти зі собою.

Тоді забава булаби о много скромнійша і не коштовна, а найважнійше, для дітей пожиточна. Бо родичі не далиби дітям при забаві злого приміру. Втягалиби дітей на зміст добрих бесід і забавок. Ідучи до дому, не валялибися по ровах в болоті. В хаті булаби тоді згода й спокій.

Розуміється, що такі забави не можна переводити в Мошка або Срулька, при горівці. Це річ з природи недопускаема. На такі гулянки мусить мати село свій „Народній Дім", де улаштовувалоби скромні культурні забави і фестини в користь „Українських Інвалідів", в дохід „Рідної Школи" та „Просвіти" — і сиріток. Там можна би пити чай, молоко, але не пиво і не горівку.

Та ми цінимо о много більше Мошка або Срулька, як все це що нам дороге і рідне. Залюбки пересиджуемо в коршмі, та хлепчемо жидівські помиї й підкурюемо цю дурійку тютюном. При тім тішимо, мовляв, свою біду.

Молодіж приглядаетьсн цему і бере з нас примір, подібно як ми цего навчилися від наших попередників, і робить це саме. Може о много гірше.

Хто тут відповість за цей клятий наш звичай? Подумймо!

В першій мірі, за діло наших попередників, що нас на цю недобру дорогу навели, відповідаемо і покутуемо ми самі. Це тим, що терпимо недостатки. З цего приводу, між нами селянами зродилася дуже влучна приповідка:

„Чогось дурний? Бо бідний". — „Чогось бідний? Бо дурний".

Через забави в коршмі, ми себе понижуемо, нищимо свое здоровля, біднiемо та кривдимо наших дітий. Гроші, які видаемо на горівку і тютюн, повинні ми обернути на вищі цілі: На виховання наших дітий. Уліпшувати та запевнювати їм кращу долю. Це наш святий обовязок. Це благородне діло заплатить нам опісля за всі наші труди.

Покиньмо коршму, горівку й тютюн! Покиньмо цей клятий наш звичай! Най його продовжують ті, що нам його накинули. Завернім з цеї недоброї дороги. Не крадімся оден перед другим. Без цего обійдемося, подібно, як рослина без морозу.

Ось розберім, які ми необачні. Рахуймо, що нас е в селі 1.000 душ дорослих. З того 500 мужчин курців. Оден курець прокурюе денно 25 ґрошів. То 500 курців прокурять в році 45.625 золотих. Одна особа випе в році за десять зл. горівки. То 1.000 осіб випе в році за 10.000 золотих горівки. Цей рахунок в порівнанню до дійсного споживання одного села е ще певно замалий.

Це на загал, для нашого села е величезна сума. І вона йде дідькови в зуби!

За ці гроші поставилоби село промислову школу. Це булоби великанське діло. Уявім собі, як би це виглядало, якби всі села так зробили, та попровадили добре діло.

Всі чужинці вклонилибися нам з пошаною аж до ніг. Не насмівалибися більше з нас.

Наша молодіж не мусілаби відриватися від рідної землі і еміґрувати в світ за очі. Ми створилиби в себе власну Америку.

Ті грубі тисячі, які кожде село з осібна, кождого року пхае насильно нашим ворогам в кишені, киньмо на науку, на школу дітей!

Тоді наші діти небудуть ходити понурі і невдоволені. Славилиби нас, по вічні віки.

Бо щезлиби всі наші злидні. Небулоби вломників і злодіїв. Щезлиби проклони і ненависть зі селянських хат. І нам краще усміхнулобися сонце.

Мій клич най буде правдивою весняною ластівкою. Лишім тютюн і горівку коршмареви!

Берімся до гідного діла, але всі враз! Тут застерігаю собі лише одно:

Як маемо зачинати якесь гідне діло, то умиваймо собі що дня старанно руки, щоби брудними і липкими недотикатися до нічого.

Бо через брудні і липкі руки, згубився вже не один нарід і на наших очах хорує неодна держава і дістае сухоти. Миймож свої руки, щоби наш нарід був здоровий і зробив те, що захоче!

О. Крит,
селянин з Фирлеївки.

— —

Хто винен?

З одного села дістаемо письмо, в якім деякі люде нарікають, що ми не признали одному передплатникови з того села запомоги через те, що він перервав передплату. Пишуть, що з села далеко на почту (7 кільометрів), що чоловік на той час якраз немав грошей, і таке инше.

В тій справі ми вже так богато писали і пояснювали, що ж смішно щераз усе повторювати.

Що „далеко на почту" і що „чоловік на той час якраз немав грошей", це дуже слабе оправдання. Ми все пригадуемо, щоби люде посилали заздалегідь нову передплату й не ждали послідного дня, коли вже скінчиться стара. Раз у раз посилаемо на це чеки, так як приміром з попереднім числом і кождий може вже місяць або принайменше тиждень наперед вислати нову передплату і навіть сам не мусить іти, може передати через когось на почту. А коли вже дотримав до послідного дня і якраз тоді не мае крейцара, то таку суму, як **один** золотий, може собі позичати в тих добрих сусідів, які за нього тепер, по невчасі просять, і тим одним золотим його право до запомоги буде вратоване на цілий місяць!

Ми таки повторюемо, що не „далека почта" і не брак золотого, але недбальство е перешкодою, що люде не відновлюють точно передплати. Неоден думав собі: „Е, в мене не мусить згинути корова! Пішлю пізнійше!" А нещастя якраз тоді приходить! Вже маемо такий досвід. Отже щераз заявляемо, що порядок мусить бути і як ми годимося за 1 зол. виплачувати в нещастю 120, то маемо право вимагати, щоби нам ту маленьку передплату люде точно посилали. Бо звідки взялиби ми тих 120 золотих, якби всі так переривали? І тому все кажемо, що найліпше посилати разом 6 зол. на піврік бо **раз на півроку** все таки збереться в кождого разом 6 зол. і їх мож вислати на передплату.

Тому щераз кажемо, що такі просьби й нарікання даремні, бо за неточних людей совісні й точні не повинні відповідати і ми того мусимо припильнувати.

Отже **точно відновлюйте передплату,** а тоді нарікань не буде. Ми того далі будемо придержуватися, бо волімо втратити кількох неточних передплатників, як наразити себе на закид несправедливости з боку тисячів точних передплатників.

? Чи Ви вже намовили бодай ?
? одного сусіда, щоби вислав ?
передплату на „Народню Справу" ?

— —

За пасовиско в Підбужу

До Підбужа, дрогобицького повіту, в пятницю 17 травня приїхала Комісія з Повітового Виділу і з двома постерунковими почала відтичувати часть громадського пасовиска на залісення. На це позбігалися люде і почали випитувати, що то робиться і де буде пастися худоба, коли пасовиско замінять на ліс, панам на „польоване“. Тоді постерункові почали вимахувати кольбами (прикладами) крісів і розганяти селян. Збіглося ціле село. Комісія дійшла до села і стала пояснювати людям, що на залісення пасовиска згодилися радні, а то три селяни анальфабети, яких комісар (поляк) дібрав собі до ради (решта поляки). Селяни потурбували тоді одного радного, а другий випросився.

В ночі приїхало до села повне авто поліції (понад 20) і почали витягати з хат людей і арештувати.

Арештували в той спосіб кільканайцять селян і три жінки. 11 з них зараз в суботу рано відвезли до Самбора, а кілька ще лишилося в громадській канцелярії з 8 постерунковими. З села позбігалися люде, головно жінки і діти, і почали просити, щоби арештованих випустили, на це постерунковий Мруз вистрілив з кріса і ранив одного селянина в ногу. Та нарід не уступав, а поліція далі не відважилася стріляти і випустила тих арештованих, а тоді всі спокійно розійшлися до дому.

В Самборі розголосили, що селяни побили поліцію, і зараз виїхала до Підбужа судово-лікарська комісія, але показалося, що жадних поліцаїв не побито, за те є ранений один селянин і кільканайцять важко побитих, між ними й жінки. Отже Комісія зайнялася ними і сама є свідком, хто потерпів.

Довідуємося, що того Мроза, який стріляв, завішено в урядованню, навіть комендант постерунку признав, що той стріляв непотрібно.

Всего того, що пише нам наочний свідок, не можемо помістити, аби не сконфіскували ґазети.

—з—

Коли поліціянт сміє стріляти?

Міністерство внутрішних справ оголосило тепер розпорядок, в якім є приписи, коли поліціянт може ужити зброї. Отже зброї може ужити, тоді коли ніяким иншим способом не може перешкодити комусь у сповненню якогось злочину, але такого злочину, який загрожує життю поліцая або других осіб, або публичному чи приватному майну. Та заки ужие зброї, мусить візвати переступника до послуху зглядно аби піддався в його руки, а коли таке візвання є неможливе, мусить насамперед раз вистрілити в воздух. Однак при тім усім має поліціянт памятати, що він не повинен застрілити когось на смерть, але лише унешкідливити (отже повинен в крайнім випадку ціляти приміром в ногу або в руку). Коли вже кого ранить, має зараз візвати помочі лікаря, або сам має помогти. По кождім ужиттю зброї — проти того поліціянта **мається вести слідство,** чи він в тім випадку мусів стріляти до чоловіка. — Ще остріші приписи обовязують тоді, коли поліція має перед собою товпу людей. З приписів тих виходить, що поліцай не сміє легковажити собі людського життя і стріляти ізза леда дурнички, — а сміє ужити зброї лише в крайнім разі, по остереженнях і візваннях і коли на нього нападають та загрожують його вбити. — Ці приписи вже тепер від 23. травня (мая) є важні.

Що чувати в нашім селі

Чи то висша культура? Ілавче, пов. Теребовля. У нас на 3-го мая, що цего року припав якраз в нашу Велику Пятницю, сталася подія, яка до глубини вразила не лише усіх Українців, але навіть деяких місцевих Поляків. По відбутій параді, поході з чужою бандерією і процесією до сусіднього села Сороцька, за почином місцевої польської інтеліґенції відбулася в будинку „кулка“ рільничого, 10 метрів від церкви, гучна забава з музикою, танцями і піятикою, яка тягнулася від полудня, аж до пізної ночи.

Люди йшли до плащениці і тільки похитували головами, а з кулка розносилися співи, крики і гук бубна. Навіть місцеві жиди не могли вийти з дива, дивлячися на таку образу релігійних почувань нашого народу. Провоковання нашої Великої Пятниці посунулось аж так далеко, що аж під церкву було чути образливі слова одного пяного на нас і на Велику Пятницю (!) такі слова, що їх годі повторити — і диво, що тому, хто їх вимовив, язик не відпав. Коли зважимо, що провід над Поляками в селі має місцевий директор школи Антоні Тенча, який кілька разів до року і в місцевій школі і в кулку уряджує для селян-Поляків таку забаву і в цей спосіб ширить „тверезість“ між польською молодіжю, коли зважити, що від цеї забави з алькоголем відсувається часть поважнійших Поляків-господарів, коли зважити, що пан керовнік тішиться так великою повагою в селі, що й деякі місцеві Поляки в білий день викликують за ним не конче милі йому слова, коли зважити, що цей пан господарив цілий час з комісаром жондовим і зі стягненої конкуренції в збіжу, грошах і з затягненої, державної позички поправляв своє помешкання і будинок шкільний, а нова Рада Громадська до нині не може довідатися, де рахунки з будови і поправи, коли зважити, що цей Пан маючи під своїм ключем вуголь, потрафив цеї зими за 50 днів випалити аж 60 сот. вугля, а наука зачиналася в 2° С і низше, а в селі ходили чутки, що хтось там покрав вугля, а діти наші зі зимна розхоровувалися. Коли зважити, що цей Пан лиш раз на рік скликає місцеву шкільну Раду, щоб ухвалити буджет шкільний, а про адміністрацію школи члени Ради шкільної в місци нічого не знають, то лячно робиться, як такі педаґоґи можуть вчити наші діти. Додати треба, що коли підчас нової забави при бочці пива в кулку в саме польське Вознесення місцевий радний п. Іван Ґреськів зробив закид жінці керовніка школи, пані Тенчовій, про те, що було в нашу Великодну Пятницю, одержав відповідь: „Nam się tak chce, tak będziemy dalej robić!“ Проти збещення наших святостий виступив наш парох о. Йосиф Райх прилюдно в церкві, а ми селяни подаємо це до нашої селянської ґазети, нехай світ знає, які педаґоґи вчать наші діти. А панови керовнікови пригадуєм на нашу пословицю — „хто вітер пускає, бурю збирає“.

Громадяни.

———

Радість і прикра правда. В Скваряві, пов. Золочів, відновилася в селі культурно-освітня робота, та на жаль є ще такі люде, що роботу в читальні називають „чортівською“ — і це в нас почуєте навіть з амбони, хоч чуємо, що по других селах наші священики инакше говорять. Та свідомі громадяне не даються збити з доброї дороги. На Заг. Зборі Кооперативи „Дніпро“ зійшлися всі і на диво темним духам свідомих була більшість і вибрали свій Виділ, а не той, якого хотіли киринники. Наш священик сам казав, щоби люде голосували за тими, за ким буде більшість, бо з більшістю Бог, отже з нами Бог — і наш священик повинен тепер стати з нами до праці, та побачимо, чи так буде. — В кождім разі заходом громад. Мих. Квасниці й инших свідомих життя в читальні й кооперативі віджило і розвивається.

———

З Бандрова, пов. Ліско пишуть, що там гарно розвивається кооператива мимо того, що їй не сприяє тутешний наказний війт і ще кілька „духів“, а між ними і лісничий. Вже три рази переводила громада вибори нового уряду громадського, але ті людці все доносять, що нові радні то небезпечні люде, бо до читальні ходять і до Виділу Кооперативи належать, і протест Староство узгляднює. Та свідомі не подаються і таки дійдуть колись до того, що пан наказний буде змушений уступити і село ще краще розвинеться культурно.

———

З Соловська, повіт Дрогобич пишуть, що там є читальня і кооператива „Згода“ і Аматорський гурток, але те все якось спить, чогось бояться працювати, хотяй бачуть, як місцеві поляки працюють для себе. Є і 9 радних наших (поляків 15), але наші не дбають і не ходять навіть на засідання. Як так буде далі, то не буде з вас потіхи, Солончане!

———

Подяка. Громада Жупане, пов. Сколє складає щиру подяку громадам Тарнавка, Лавочне, Хащоване, Волосянка, Опір, Славско, Головецко, Грабовець, Козова, Либухора, Оравчик, Тухля за жертви, які зложили ті громади на будову церкви в Жупаню. Дякують рівнож тим Вп. Громадянам, що помогли збирати. Та не мож не згадати, що такі громади, як Тухля і Либухора, не оказали доброти серця і зрозуміння. В Либухорі зібрали всего 3 зол. і 25 кґ вівса, а в Тухлі 12 зол. і 10 кґ бобу. Але й за це спасибі.

———

Дописувачі з Млинів, пов. Яворів жалуються, що ще 21. грудня 1928 р. відбувся вибір зверхности громадської і вибрано війтом Степана Колясу, але „комісарж“ з сельробами внесли якийсь протест до Староства і вже кілька разів була делеґація у Старости, а він все відповідає, що „бонце вдрові, вам там пшийдзе“. А наказний ходить по селі і тішиться, що з нашого вибору нич не буде. Але най тішиться до якогось часу.

———

З Любіня Великого, пов. Городок пишуть, що перед війною були в селі всякі товариства, а тепер є лише кооператива „Сила“, а других не відновляють. В селі є польська каса Стефчика, але наші люде не мають з неї хісна. Рада громадська ухвалила площу під будову дому „Сили“, але Виділ повітовий не затвердив, бо рада не ухвалила площі для дому польської каси (таку причину подав Виділ). В селі верховодить управитель школи поляк Дровздовскі, що хоче спольщити ціле село. Та чуємо, що вже йде від нас, каже, що клімат йому не служить. Дописувач вспоминає місцевих парубків і дівчат, аби бралися до роботи в читальни, аби давали представлення і читали книжки і ґазети. Бо другі села вже дивуються, що Любінь Великий так остав по заду.

———

Всякі поради і переписка.

Володимир Лопянецький в Рожнітові. Віденські поліси. Ми вже раз писали в „Н. С.“, що з віденськими полісами треба троха почекати, бо тепер польська держава веде переговори що до їх виплати. Як договір буде заключений, то ми це оголосимо. Читайте докладніше — тоді не будете питатися про такі справи, про які ми вже писали.

Оречене комісії оціночної нічого не варта наразі.

Хто ще пише дописи олівцем і на обох сторінках, нехай не надіється, що його допис буде поміщений!

Д. П. з Ж. Виїзд на Рад. Україну. Хочете їхати на Україну — то пишіть до Консуляту Союзу Рад. Соціял. Республик (коротко С. Р. С. Р.) у Львові, вул. Набеляка ч. 27.

М. Л. з Б. Основання читальні. Зверніться в цій справі прямо до Матірного Т-ва „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10 а воно вишле Вам статути і точні поради, як маєте цілу справу закінчити.

Т. Ґ. Липиця. Це занадто особиста справа і ми не можемо цего містити, тимбільше, що за критику суду сконфіскувалиби ґазету.

М. П. Надвірна. Слабе, хоч думка добра.

Про дрібні злодійства просимо нам не доносити, бо цего не будемо містити.

Може хто потребує до склепу або до ремесла хлопця, що має вже 4-річну практику в кооперативі, нехай напише до П. Череватого в Дібринові, п. Стратин.

—о—

До складу й прикладу.

Чудодійні корінці.

Якось у суботу, скінчивши роботу, зпровола йду полем подальше від міста, й сам того не знаю, на Шпаків звертаю, село вже близенько, ще кроків із двіста,

Аж ось там у гаю кого то вбачаю? Зігнувся хтось в двоє й щось наче копає! Підходжу близенько — Матій це серденько, а най же го Бозя завжди памятає!

— „Добрий вечір, брате“ почав я казати, „скажіть, коло чого працюєте тутки? Чи скарб закопали, щоб люде незнали, чи так собі вийшли на жарти, на шутки?“

— „Та де там, камрате,“ Матій став казати і руку мені він подав мозолисту, — „кажу на сумління: шукаю коріння, що має прикмету лічничу та чисту! Коріння це любе хоронить від згуби, бо дивну вже силу у собі тримає, — на ноги, на руки, на болі й на муки весняне коріння завжди помагає!“

Я слухаю того і кажу до нього: „Хай Бог помагає, Матію коханий! Як віриш в те диво, то хай вже щасливо у кождій пригоді тобі воно стане.

Та було би мило, як би пощастило тобі десь такеє знайти ще коріння, щоб нарід спасало, в біді ратувало й коїло всі болі й народні терпіння.

„Від всякої злоби, від лиха й хороби, від всего нещастя, від всеї недолі — от, любий мій друже, потрібно би дуже коріння це чудне знайти десь на полі!“

„Ой, вартоби, варто!“ зітхнув не на жарти, а я його зараз оськак потішаю: „Та треба сказати, що ті корінцята з нас кожний в серденьку у своїм ховає!

„Хто землю ту любить, як милу голубить і потом і кровю зливає що весни, той в серцю свойому завжди по крийому ховає й вартує той корінь чудесний.

„Коби всі любили, що є у них сили, любов та, мов корінь, створилаби диво: спаслаби край рідний і нарід наш бідний і всі ми зажилиб свобідно й щасливо!

Тож завжди плекаймо і в серцю ховаймо той корінь любови до рідної хати, — а створить він чуда і лиха не буде й зрадіє зі всіми.

Іван Сорокатий

— —

Присуд на селян з Батятич.

В пятницю 24. травня закінчилася розправа проти 46 селян і селянок з Батятич, пов. Жовква, яких обвинувачували в тім, що вони завинили пролив крови в січни цего року, бо мали нападати на поліцію. З цих 46 людей засуджено 40 на кару вязниці а 6 звільнено від вини і кари. З тих 40 засуджених 2 засуджені на рік вязниці (Степан Жеребецький і Павло Дебець) 1 на 10 місяців, 3 на 8 місяців, 6 на 7 місяців, 4 на пів року, 2 по 1 місяцеви тюрми, а 9 по три тижні і 7 по 2 тижні арешту. З того пятьом завішено кару на 2 роки. двом на 4 роки а одному на 4 місяці. Всім почислено слідчу вязницю, так, що майже всі засуджені вийшли зараз на волю, бо відбули вже свою кару в слідчім арешті. Остало лише 10, що ще мають добувати по кілька місяців, як рекурс оборони не буде узгляднений, — бо оборона внесла проти деяких присудів зажалення неважности, а прокуратор застеріг собі 3 дні до надуми.

Зїзд „Рідної Школи".

В понеділок 20. травня відбувся у Львові (в салі Лисенка) Загальний Зїзд „Рідної Школи". На Зїзд прибуло 218 делеґатів від Кружків. По звітах з діяльности „Рідної Школи" за останній рік уділено дотеперішному Видїлови абсолюторії і вибрано новий Виділ. Головою на далі остав дир. Ілія Кокорудз. З прочитаних звітів видно, що „Рідна Школа" мимо величезних труднощів, з якими мусить боротися, поширює і уґрунтовує свою корисну діяльність, — а щоби могла ще краще розвинути свою роботу і принести народови більше користи, треба, щоби загал усвідомив собі велике значіння цеї установи і щедрійшою рукою жертвував на її цїли свою лепту.

Новий додаток до податку

Міністерство Скарбу наложило надзвичайний 10%-овий додаток до безпосередних податків, податку спадкового і даровизн, стемплевих оплат і податкових залеглостей за попередні роки. Цей новий додаток найбільше обтяжує селян, бо того додатку не буде побиратися від доходового податку, ні маєткового ані лісової данини, які то податки платять дідичі та богаті купці і фабриканти.

Кличуть резервістів на вправи.

Від 1. червня зачнуть кликати резервістів на чотиротижневі вправи. Котрі річники коли мають ставитися, про це оголошено на публичних оголошеннях.

Піхоту покликано на час від 3 червня до 14 вересня на кілька змін по 4 тижні, кавалєрію від 2 червня до 20 липня на дві зміни; артилєрію від 3 червня до 31 жовтня.

Хто хотів би бути звільненим від вправ, — повинен на місяць перед початком вправ внести просьбу до П. К. У.

Коли резервіст, покликаний на вправи, заробляв на удержання одній особі, то тоді та особа повинна побирати за час вправ по 0·90 зол. допомоги. Коли вдержував дві особи — то 1·10 зол., а коли три або більше осіб то по 1·30 зол. денно.

НОВИНКИ

КАЛЄНДАР НА ТИЖДЕНЬ.
Червень 2 — 8.

2. Неділя, 4 Самар. Талалея мч.
3. Понеділок † Константина і Олени.
4. Второк, Василіска мч.
5. Середа, Михайла еп. (Михайла, Евфроз.).
6. Четвер. Симеона преп.
7. Пятниця, † 3-те Найденя голови св. Івана.
8. Субота, Карпа ап.

ЗМІНИ МІСЯЦЯ. Друга чверть 30-го травня, нів 6 го червня, **перша чверть** 14-го червня.

Як нарід приповідає.

— Не до старости розуму вчися, але до смерти.

— На Бориса і Гліба нема в коморі хліба.

— На святого Марка пізний овес, рання татарка.

Погода в червні. Столітний калєндар віщує: З початку погода і гарно, відтак змінчиво і холодно, в половині спека і тучі, під кінець слотовито.

Земельний Банк Гіпотечний С. А. у Львові ул. Підвалля ч. 7 переносить свої бюра з днем 16 травня ц. р. до власної камениці при вул. Словацького ч. 14. Число Тел. 75-32, 3—82 і 52—82 (Дирекція).

◆◆ **Тягають і зневажають. В Соколівці** коло Бібрки є похований на цвинтарі місцевий стрілець, бп. Данило Рисик, що в 1919 р. згинув у бою під Львовом. Сільські хлопці прибили на дубовім хресті таку напись: „Борцеви за Волю. Тут мріє про кращу долю України Стрілець Данило Рисик, поляг в боях під Львовом 10 марта 1919 року. Спи, Козаче, спи, про кращу долю сни! Земля пером Тобі, та, котру ти щиро любив". В Томину Неділю вийшла процесія на цминтар і молодіж прибила ту нову таблицю і почала співати жалібні стрілецькі пісні над могилою стрільця. На це комендант постерунку, якого штуркав війт, розкричався, щоби не співали і почав сваритися, а потім потягнув 16 хлопців до протоколу і казав, що подасть їх до суду. Ми однак гадаємо, що тут нема що подавати до суду. — **В Вербиці,** пов. Рава руська як кождого року, так і цего святкували 3. мая народне свято на памятку знесення панщини. Рано парох о. Ю. К. відправив Богослуження, по Богослуженню вийшов процесіональний похід з церкви перед пропамятний Хрест, котрий був удекорований національними синьожовтими прапорами і тут відправлено молебень. Всі присутні громадяне відспівали під Хрестом пісню „Боже Великий". За якої пів години пізніше прийшов постерунковий Рехловскі і зажадав усунення прапорів. При тім робив допити, хто властне удекорував памятник, та нічого не довідався. Тоді пішов і взяв собі поліцая громадського і оба позкидали прапори. Яке враження зробило це на людей, не треба й казати, в кождім разі того безчещення рідної відзнаки ніхто не забуде і ту відзнаку буде носити в серци ще глибше, як носив передтим. Просимо, щоби пан посол нашого округу вніс відповідну інтерпеляцію та написав десь у ґазеті, чи вільно так вражати наші святі народні почування, бо таке здирання українських відзнак всюди трапляється.

◆◆ **Ревізії.** 27-го квітня поліція перевела ревізію у Василя Федорчака, Михайла Стеця і Петра Федорчака в Козовій Шукали по скринях і шафах і питали, де є „ксьонжка Лугу", а яка, то самі не знали. Нічого не знайшли.

◆◆ **Гарний приклад.** Параня Угринчук, служниця в Надвірній, жертвувала 5 зол. на Українських Інвалідів. А тисячі наших громадян, що живуть у достатках і заможности, забувають про них та про те, що кождий українець повинен причинитися до облекшення недолі інвалідів Українського Війська, які за нарід проливали кров.

◆◆ **На політичних вязнів** через нашу редакцію прислали нам з села Рибник п. Потутори 16·30 зол., як збірку молоді. Гроші передаємо комітетови.

◆◆ **Пожар в Ясенові** (пов. Броди). В середу 16/V погоріло господарство Микити Прихідька, вартости до 4.000 зол. п. Жертвою огню в цего бідного господаря впало до 15 кірц. збіжа і богато господарського знаряддя. Нещасний господар був засекурований лише на **550** зол.

◆◆ **Випадки при праці.** При будові лісної залізнички в Майдані, повіт Дрогобич, перевернулися з насипу два ваґони піску і тяжко покалічили 8 робітників. — В Вичілках, пов. Бучач, при розбиранню стіни впав камінь Николі Романюкови на голову і він по 3 годинах вмер.

— **Випадок в Погорілиску.** В Погорілиску коло Маґерова вибух у пятницю вечером пожар у місцевій коршмі Менша. В огні згорів коршмар, його жінка й двоє дітей. Підозрівають, що вогонь хтось підложив.

◆◆ **Злочини.** Минулого понеділка сталася в Задубрівцях повіт Снятин така пригода. Олена Франьчак зварила своєму чоловікови пирогів (вареників) з картоплею і дала на обід. Чоловік (Іван Франьчак) зїв кілька пирогів і зараз дуже розхорувався. Коли взяли його до шпиталю, лікарі сказали, що в пирогах було потовчене шкло. Івана мабудь уратують, а Олена вже в кримінали. — В Медведівцях повіт Бучач арештували Станислава Кашевича, що так бив свою 7-літну пасербицю, аж умерла.

◆◆ **Обікрали депозит.** До депозиту в Окружнім Суді в Коломиї закралися тої пятниці злодії, розпороли дві каси і забрали всі річи, які там були зложені в депозиті: годинники, перстені і ланцюшки.

◆◆ **Згорів автобус.** В суботу вечером згорів у Тернополі автобус, що курсував між Тернополем і Золочевом. Причина огню та, що шофер необережно наливав бензину. З людей ніхто не потерпів, бо автобус стояв у місті.

◆◆ **Залізниця на Кути.** Про цю залізничу лінію говорять уже довго, але нічого не роблять. Тепер знову міністр залізниць позволив інженерови Дернікови поробити поміри, куди малаби йти вузкоторова залізниця на лінії Кути — Білий Черемош—Гринява і т. д, і звичайна з Кут до Вижниці. Та коли зачнуть ті залізниці будувати, ще не відомо.

◆◆ **Хто загубив 885 зол?** 29-го квітня знайдено в Стрию 885 зол. і віддано до депозиту. Хто згубив ці гроші, нехай зголоситься до „Безробітного" в Адмін. „Народної Справи"

◆◆ **Осторога.** Нам пишуть: По Самбірщині крутиться якийсь обманець-шахрай, що вербує людей на роботи і стягає від охочих якісь завдатки, а потім з тими завдатками пропадає, як камінь у воду. Треба вважати і нікому не давати жадного завдатку, як не знається, що це за людина.

◆◆ **Подяка за поміч.** Текля Сіра з Сокола коло Соколівки дякує отсим всім щирим людям, що 28 квітня помогли їй жертвами, хто чим міг, і тим вратували її в тяжкий час, коли її якийсь зайшлий обікрав. З окрема дякує Ількови Сірому і секрет. читальні в Соколі Іванови Сірому с. Івана, що урядили для неї збірку. Нехай їм Бог надгородить і нехай будуть приміром, як треба помагати ближньому в біді.

◆◆ **Нагла смерть старости.** Торуньский староста Др. Юзеф Вибіцкі гостив у себе воєводу Лямота. По гостині випроваджував його і в хвилі, коли подав йому руку на пращання, нагло дістав удар серця і впав трупом.

◆◆ **І це добре!** Один литвин, що давно виїхав до Америки і там розбогатів, оженився з дочкою одного муринського короля, а коли той умер, то литвин став сам королем муринів на однім острівци серед океану.

◆◆ **Вже дуріють з моди.** В Парижі арештували одну даму, як вийшла на прохід в такій короткій спідничці, що взагалі не видко було тої спіднички. Коли її привели на поліцію вона почала сваритися і з розпуки хотіла зїсти шпильку! Шпильку їй відібрали а її замкнули в арешті.

◆◆ **Зїв мозок свого брата.** Це сталося в однім місті в Греції і тому всім дивно, що і край з такою давною історією і культурою має таких дикунів. 18 літний Деметріо, ґімназист, посварився чогось зі своїм старшим братом, що був славним і мудрим інжінером. Інжінер сказав, що Деметріо „штубак", а тоді той ударив інжінера молотком по голові і вбив на місци. Побачивши, що братови з голови вискочив мозок, взяв мозок і зїв його зараз сирим. На поліції зізнав, що зїв мозок, бо хотів бути такий мудрий, як його брат. Поліція ледво врятувала злочинця, бо обурена товпа народу хотіла його вбити.

◆◆ **„Помістіть в найближчім числі".** Дехто пише до нас у своїй дописі або під віршом так: „Прошу вас, помістіть це в найближчім числі ґазети!" Чи ті шановні дописувачі, що це пишуть, подумали коли, щоби то було, як би ми їх послухали? Таж нема дня, щоби ми не дістали бодей 10 таких „приписів", отже на тиждень 60, — і як виглядалаби ґазета, як би її заповнити самими такими дописами і віршами? Дописів не можемо містити в однім числі більше, як 5 або 6, а вірш один. Щож робимо з прочими? Ліпші кладемо на бік і вони ждуть на свою чергу, а гірші відразу палимо. Відписувати кождому не можемо, хіба хто пришле значок на 30 с., або ще ліпше — долучить картку з готовою адресою до себе, тому можемо відписати, але... ніколи не ручимо за рукопись, хочби її прислали й поручено. Отже просимо о терпеливість, а в кождім разі просимо не впоминатися і не запитувати, „що з моїми писанням", бо це не може помогти.

— —

Що по чому?

Ціни збіжжа падуть далі

В понеділок, 27.V платили у Львові так: Пшениця по 42 до 43 зол.; жито 22 до 23; ячмінь 20 до 21; овес 22 до 23 зол.; бульба 3 до 3½ зол.; гречка 32 до 33; мак сивий 90 до 100 зол.; синій мак 120 до 130 зол.

Масло, молоко· яйця

Маслосоюз платить за молоко по 0.34 зол. за літру, за яйця по 12½ ґрошів за штуку, за літру сметани 1·40 до 1.60 зол.

На масло ціни нема, бо довіз постійно більшає і ціни падуть. Також ціна на яйця паде.

Худоба і свині

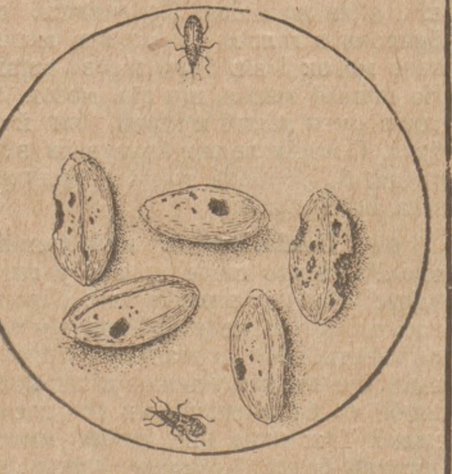
У Львові платили минулого тижня за бугаї по 1·40 до 1·70 зол. за 1 кґ живої ваги, за корови I і II кляси по 1·50 до 1·70 III кляси 1 до 1·10 зол.; за ялівки 1·45 до 1·70 зол.; за телята по 1·15 до 1.30. За свині платила минулого тижня експортова різня Рукера на Знесінню по 2 до 2·30 зол. за кґ живої ваги за мясні свині (вага 80 до 100 кґ) по 2·20 до 2·40 зол. за опасові та по 1·80 до 2 зол. за вибракований товар.

Долар по 8·80 зол.

—з—

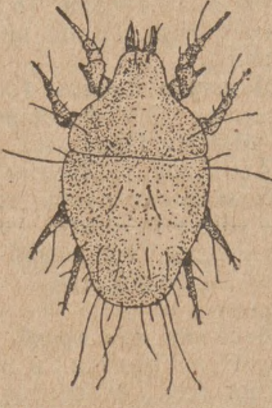
Вичистіть порожні комори та пивниці.

На передніжку всі селянські комори та пивниці порожніскі і тоді в них найлекше зробити лад. Бо як цего не робиться, то в таких коморах і пивницях розмножують зернові і мучні шкідники, а в пивницях шкідники коренеплодів, що заподіюють великі шкоди.

Жук довгоносик.

В коморах (шпіхлірах) великі спустошення роблять три шкідники: жук довгоносик (Мял. 1.) зернова міль (мал. 2.) і мучний кліщ (мал. 3.) Довгоносик тепер надідає зерна і кладе в ямку яечко, з якого незадовго виляжеться червачок, що в літі переміниться в жука і зачне наново нести яечка до надїджених зерен. Червачки відаються в зерно і лишають з нього лише лупинку.

Мучний кліщ.

Зернова міль.

Зернова міль дуже подібна до хатньої нетлі-моля. Вона також кладе яечка на зерно і з них вилазять червачки, що також виїдають муку зі зерна і лишають саму лупину.

Мучний кліщ такий дрібний, що оком тяжко доглянути, розмножуеться у муці та збіжжу. Мука з кліщами немов рухається і є солодкава а хліб з неї гіркий.

Аби всіх тих шкідників винищиуи, треба тепер, як комора порожна, винести все, що лишилося: зерно зі шпар, порох, павутиння і т. д. Мішки і шмати треба перевітрити і витріпати, а всі шпари в стіні, стелі і підлозі треба заліпити рідким вапном.

Де вже котрийсь з названих шкідників загніздився, там треба його викурити з комори сіркою. Її запалюється в бляшаним начиню та щільно на 24 години замикається комору.

Від сірки ліпший вуглець сірки — рід плину. Але він вибухає від огню і тому небезпечний.

В подібний спосіб вичищується також порожну пивницю.

Замовляйте помічні погної на літо

Наші селяне люблять з усім спізнятися. Недурно прозивають нас пізними Іванами. А яка з цього шкода виходить — кождий знає. Візьмім наприклад весняні засіви. Спізнився о два дні з вівсом і він вийде вам на половину гірший від сусідового, що посіяв його тоді, як треба.

Ще більше тратять „пізні Івани" серед господарів на помічних погноях. Бачимо, що вони добрі і що на них збіжжа росте як ліс — але замовити їх в час або забув, або „немав часу". Пізніше ходив від крамниці до крамниці і нарікає, бо вже нема — розкупили.

Аби таке саме не стрінуло нас цего літа, треба заздалегідь запастися в потрібні погної. Бо тепер погної найдешевші і їх найлекше дістати та найбільше часу, аби їх звезти. Хто замовляє їх в літі, той мусітиме заплатити дорожче, буде довго ждати і може дістати їх запізно та буде мусіти їхати по них тоді, як на полю робота, як кажуть, горить.

На літо треба таких погноїв: палене погноєве вапно на квасні поля, коло 5 до 8 сотнарів на морґ, півсотнара потасової соли на морґ і 100 до 150 кґ. томасини або суперфосфату та коло 50 кґ азотняку. Всі ці погної найліпше розсіяти тоді як підкидається (споклада́ється) стерню або конюшиниско під озимину або під зелений погній. Мішається їх разом, розсівається на свіжу стерню і переорюється.

Погноєве вапно сіється раз на 5 років.

На конюшиниску під озимину не треба давати азотняку.

Під зелені погної на переораній стерні треба дати 100 до 150 кґ потасової соли, і 150 томасини, а азотняку ні.

Томасина під озимину ліпша від суперфосфату і тому ліпше замовляти томасину.

Всі погної найдешевше тоді коштують, як їх замовляється цілий вагон. Тому вже збирайте замовлення в селі і посилайте їх далі.

Аби вас несовісні купці не ошукали то замовляйте лише в своїх інституцій.

Хто має готівку, повинен платити готівкою. Але і без неї можна замовляти, бо фабрики дають погної на кредит і то безпроцентовий аж до лютого.

Винищуйте буряни і хопту.

Незадовго, дотепер зелені селянські поля, вкриються рясним жовтим цвітом гірчиці (свиріпи, ріпиці). З під неї майже не видно буде самого збіжжа.

Трохи її селяне виполять, а решта відцвіте і її цвіт розсиплеться по полі, аби на другий рік знову вкрити собою поля.

І так з року на рік.

Через отсю гірчицю родиться деколи половина, а нераз лише третина того збіжжа, яке вродилосяби, якби тої гірчиці не було. Бо гірчиця заберае збіжжу місце, поживу, вогкість, затінює його собою. Та найгіше тут те, що заки збіжжа дозріє, насіння гірчиці вже висипалося і ще більше занечистило поле. До того воно ще дуже витревале. 7 років буде лежати в землі та ждати, аби його виорав господар на поверхню й по семи літах зійде.

Тому гірчицю треба на полях всіми способами нищити, Найліпше її нищити тепер, на весні. Є на це три способи. Найгірший той, що його вживають наші селяне, а саме виполювання. Бо цей спосіб вимагає дуже багато роботи і при тім робітники витолочують богато збіжжа. Далеко ліпший при помочі меленого кайніту. Береться 3 сотнарі меленого на порох кайніту й в погідний ранок досвіта розсівається по збіжжу. Але треба це робити тоді, як гірчиця розвинула кілька листочків, але ще не зацвила. Розсіяний за роси кайніт впаде передусім на волохаті широкі листочки гірчиці і їх майже цілковито спалить. Спалить трохи і вузьке листя збіжжа та лише мало і хвилево, бо за кілька днів воно від кайніту ще буйніше зачне рости.

Як гірчиця зацвите і переросте збіжжа, тоді треба її острою косою скосити поверх збіжжа. Деколи в той спосіб можна цілковито її знищити, коби лише вибрати добрий час.

Поради господиням

Як кормити та доглядати молоденькі курята

Перші дві доби можна цілковито не кормити курят, бо вони в животику мають ще запас поживи з яйця. За те в той час курята потребують богато тепла. Тому вилягли курята треба зібрати до якоїсь старої посуди, вистеленої сухою вовняною шматою та прикрити їх зверху легкою, вовняною шматою. Але не можна робити так, як роблять наші господині, що накидають на курята тільки онуч, що курята аж дусяться під ними.

Як до двох днів виляжуться всі курята і підісхнуть — дається їх під квочку та зачинається кормити. Зразу треба кормити 5 до 6 разів на день, пізніше 4 рази. Найліпшим кормом є легкозварене яйце, розімяте разом з шкарлупою і перемішане з сухими окрушинами пшеничного хліба. Можна також розтовчене з шкарлущою яйце розколотити з кількома ложками молока та з окрушинами пшеничних сухарів або пшеничного ґрису та все те заварити. По витисненню надміру молока роздроблюється поживу й розсипається на чисту дошку або папір Чого не зїдять, те треба викинути старшим куркам, бо як корм скисае — то стає дуже шкідливим для курят

По тижневи, замість яйця, можна давати курятам гречані крупи, вівсяний ґрисік, звогчені в молоці та потрохи пшона. Крупи та зерно треба притрясти соломою аби курята вже змалку вчилися порпати та сильніше розвивалися.

Перші два тижні не можна випускати курят рано на подвіря, бо як зайдуть в росу то скоро перестудяться та богато їх через те вигине; тільки пізніше, як потеплie, треба пускати, хай ходять по подвірю по свіжому воздуху і сонці.

Аби мухи не плодилися

На селі тяжко в літі обігнатися від мух. Їх всюди повно: в хаті, хлівах, горшках.

Аби їх було мало, треба так робити: Що дня викидати чисто гній зі стайні і присипувати його тоненькою верствою землі. Бо мухи плодяться в гною і калабаньках та гноївках.

В хаті і кухни треба всюди держати взірцеву чистоту, не лишати недоїдків ані немитої посуди а стіни вибілити вапном, змішаним з галуном і синьою фарбою. Бо мухи не люблять синьої краски і їх пече в ноги, як сідають на стіну з вапна і галуну. Помагае також, як вікна будемо заслонювати рідкими синими заслонами. Через шпари вивтікають з хати всі мухи, бо не терплять синявого сутінку.

Хороніть кожухи перед молями

На весні і в літі нетлі молів складають яечка до кожухів і з них вилазять малі червачки, що точать волос кожуха. Це їх пожива.

Аби забезпечити кожух перед тими шкідниками, треба кожухи через цілий день провітрити на сонці, перетріпати і перечесати та посипати нафталіною і сховати до скрині або шафи, яка щільно замикається. Для більшої певности треба кожух що місяця перечесати щіткою і витріпати.

Не відмовляйте дітям цукру, це найздоровіша і найдешевша віджива.

Хто дістає в нас запомогу 120 золотих??

1) **Запомогу 120 золотих** одержує кождий наш передплатник, котрому згинула штука рогатої худобини, принайменша 2-річна, — але тоді коли він в день випадку був уже бодай один місяць передплатником — коли разом з погибшою не мав більше, як 4 штуки дорослої (понад 2-річної) худоби — і коли погибша штука до дня випадку була в нього найменше 14 днів, та коли в день вплачення передплати була здорова.

2) В однім році може передплатник дістати запомогу лише один раз.

3) Передплата на „Народню Справу" виносить 1 зол. місячно. Найліпше посилати відразу на 3 місяці (3 зол.) а ще краще на пів року (6 зол.).

4) Передплатником числиться кождий від того дня, коли він вислав передплату, або по перерві відновив її.

5) Хто перерве передплату, той мусить зачинати з початку. Тому треба завжди висилати нову, заки скінчиться попередна, бо часом і день перерви може статки на перешкоді в признанню допомоги.

Дуже важна річ

Тут написано про те, як селянин може забезпечити себе на старі літа, або як може забезпечити свою родину (жінку і діти) на випадок своєї смерти, або як може вивести свої діти в люди ще за свого життя.

Прочитайте це пильно для своєї власної науки і користи, бо пишемо тут про дуже важну річ, яку повинен знати і розуміти кождий господар, що дбає про своє господарство і про своїх найблищих: про жінку і діти. Кождий, хто — як то кажуть — „дивиться на задні колеса".

Ми вже нераз писали в „Народній Справі", що **аби щось мати, то треба не тільки працювати але й щадити.** Бо можна і дуже гірко і тяжко працювати а нічого не мати — і так у нас звичайно є. Те, що запрацьовує наш селянин в поті свого чола, іде просто на то, щоби було що в уста вложити і чим грішне тіло прикрити, та ще на ріжні драчки, від яких нині тяжко обігнатися. Та ще доки є сила і здоровля, то пів біди: працює і кінці з кінцями вяже. Але як прийде старість і чоловік не зможе рук приложити? Або як не дай, Боже, смерти? Що тоді зробить жінка, бідна вдова з дітьми, сиротами? **Чи ви подумали коли над тим?**

Певно, що над тим думати не дуже приємно і доки чоловік здоровий, то не думає про старість ні про смерть. Але як ви чоловік совісний і любите свої діти, яким Ви дали життя, то мусите над тим призадуматися, ще, заки ви здорові і дужі, бо потім буде запізно.

А який є спосіб на те, щоби на випадок вашої старости ви забезпечили своє господарство від упадку а себе від голоду і холоду? І який є спосіб на те, **щоби на випадок вашої смерти були забезпечені ваші діти,** щоби не пішли сиротами по під плоти? Або коли ви не найбідніші, то щоби не бідували тяжко і щоби не нарікали на тата, що їх в люди не вивів і куска хліба їм не лишив? На те є одинокий добрий спосіб: **ощадність**.

Ми нераз повторюємо, що наші люди пропивають і прокурюють величезні суми гроша і що якби ті гроші щадили і складали десь до каси, то — як то кажуть — свиставши на біду і не так стояли би тоді на ногах ми й наші діти. Отже **кождий признає, що щадити треба і що ощадність виратує з біди всіх нас і наші діти, увесь нарід, навіть найбіднійшого.**

Тепер лише треба подумати: **як щадити?**

Наші прадіди і діди „щадили" так, що стягали крейцар до крейцара, чи там копійку до копійки, і ховали в скриню на сам спід, або навіть закопували в землю. Але то не була добра ощадність. Такі гроші або загубилися, або злодій вкрав і мало хто діждався з тих грошей добра.

Потім вже наші батьки тай ми навчилися щадити ліпше: складати гроші до каси на процент. І це добра річ. Але подумаймо собі так: Приміром хтось оженився молодо, як мав 25 літ. За два три роки має вже двоє дітей і думає собі: „Це маленьке обійстя і ця хата і кусень ґрунту то буде за мало для цих двоїх, а вже нічо не буде, як Бог дасть пятеро-шестеро. Перестану пити і курити, відмовлю собі не одного, а кождий сотик буду складати до каси. Як зложу більшу суму, то буде чим вивинувати діти тай забезпечити господарство на випадок моєї старости або смерти".

Добре подумав. І як складав 20 або 30 літ, то і гарну суму наскладав і мав з неї потім потіху. Але чи багато є таких людей, що можуть складати 30 літ гроші? Ні, не багато, а в кождім разі не всі. Бо **не всі доживають до 65 або 70 року життя.** Учені обчислили, що від 25 до 55 року **доживає заледви третина** людей, а до 60—70 ще менше. Якби приміром зібрати в якійсь хаті на такі збори 100 люда, що мають по 25 літ, а потім казати їм ще зійтися в тій хаті за 30 літ, то зібралосьби заледви 62, а може і менше. Решта повмирала. А як не віріте, то запитайте в селі того, хто має 55 літ. Нехай він вам скаже, скільки його ровесників, що разом з ним служили при війську, уже в могилі!

Отже **ніхто не може ручити за себе, що буде жити такий вік і що до того часу зможе складати до каси гроші.** Та хотяйби і жив, то ще питання, чи мігби і чи хотівби точно, що місяця, понести до каси якусь вкладку і вложити. Раз понесе, я раз ні. Перешкодить якийсь випадок або пильна робота, а потім зайде якась нагла потреба і ті крейцарі, які мав понести до каси, розійдуться на сіль і на нафту, а може і на горівку й на тютюн.

Та припустім, що хтось вже складає з десять літ і наскладав кілька соток а може і тисячок. Та станеться якесь нещастя, або подумає собі, що вартоби вже ті гроші вибрати і видати їх на щось, піде і вибере, бо каса віддає гроші, коли він зажадає. Виходить, що дуже, **дуже тяжко,** щоби хто справді складав так пильно аби мав на старість забезпечену „ложку й миску", або, аби на випадок його смерти були забезпечені його діти і жінка. Хиба **один на сто докаже тої штуки** і буде мати таке щастя.

Та не думайте, що і на те не ма способу! Не думайте, що як ви приміром маєте 25 або 30 і більше літ, то не можете вже доказати тої штуки, аби забезпечити своїх рідних: жінку і діти на випадок вашої передвчасної смерти. **Ви можете це зробити, лише треба хотіти і любити свої діти.** А як це можна зробити? Треба складати гроші і то дуже малі, по кілька або кільканайцять золотих місячно, **до такої каси, яка виплатить вашій жінці або дітям** ту цілу **суму грошей,** яку ви мали зложити за 20 або і 30 літ, і то виплатить **навіть тоді, коли ви тої суми не зложили,** бо навіть тоді, коли ви складали всего один рік або **навіть один два місяці!**

Що це за така добра каса? запитаєте. І **чи є така каса в світі? Така каса є — і називається вона „Забезпечення на життя"** або „Життєве обезпечення". Як ця каса виглядає і чому в ній найліпше щадити, напишемо другим разом.

Ветеринарні поради

Слабують корови.

Нам пишуть з одного села:

В нас в селі є якась дивна слабість рогатої худоби, що головно сидить в ногах. Щось трясеться в нозі, що і голим оком можна видіти, худоба не годна ставати на ту ногу, (а часом і на дві нозі), лягає, не годна встати. Зразу їсть і допється, але марніє; є такі випадки, що цілком худоба не встане. Опухнення жадного нема. Як притулити руку денебудь, чути тріпання. І видно, що при тім є горячка.

Було вже кілька випадків, що цілком не вставала, і тоді хиба жиди зароблять, бо забирають таку корову на заріз, майже дурно, бо за 10 долярів.

ВІДПОВІДЬ: Повнаки вказують на ослаблення з тяжкої зимівлі або на слабкість. Прочитайте собі „весняні випадки" між худобиною, в 17—18 числі „Нар. Справи".

Випадає матка з корови.

М. А. в Р. К.

Корова за місяць буде мати теля кождий раз, як тілько ляже, виходить з корови матка завбільшки кулака (пястука) як корова стоїть, воно ховається в нутри корови. Корова здорова, їсть, пє, мочить і т. д., має 8 літ. Мала 5 телят. Що робити?

ВІДПОВІДЬ: Буває, що в коров перед або по отеленню виходить частинна піхви або матки з ослаблення, або в навику по невмілій помочи при породах. Запобігти цему перед породом нема способу, тільки старайтеся, щоби корова лежала і стояла задом вище. Щоби охоронити частину виходячу від занечищення, потрібно давати корові щораз чисту підстілку. При породах берегти чистоту, а якби в той час вийшла матка враз з містищем, то місцище обережно відклеїти від матки і матку по обмиттю чистою водою — назад встромити до середини. Зад корови, як сказано, повинен бути триманий вище, ніж перед, і по деякому часі вязи скріпляться і матка перестане виходити. Так поступите, а як щоб не помогло, пишіть вдруге до „Н. Справи".

Кроваве молоко.

Від трьох днів молоко з одної дійної корови іде червоне, і не надається до ужитку. При доєнню корова дуже часто мочить. Яка на це рада?

ВІДПОВІДЬ: У Вашої корови мабуть звалище на вимені (запалення частини вимени) або зранення. Прикладайте на вимя оклад з холодної води, дайте 10 лотів оцту на пів кварти води. Перевязку зробіть з куска рядна з дірками на дійки і перевяжіть попід живіт і хребет, щоби держало. Змініть прокорму, бо кроваве молоко може бути з поживання на пасовиську ковелця, малочію то-що. Болючу чвертку вимені пильно але легко здоюйте, щоби кров в ньому не сціпеніла і легенько змащуйте цю часть вимені розмійниковою мастю з аптики.

ТОРБИНКА СМІХУ

Любять ворога.

Дяк: Ой, сусіде, як ви пєте ту горівку! Ви не знаєте, що це ваш ворїг?

Сусід: Ну, а ви все кажете, що ворогів треба любити.

Дяк: Любити треба, але не поликати їх!

—о—

Зле близнюкам.

— Івасю! Ти тішишся, що маєш братчика зовсім подібного до тебе?

— Та чого мені тішитися? Як мій брат щось провиниться, то батько нас не розріжняє і звичайно мене бє в шкіру!

—о—

Не було часу.

Мати: А ти шибенику! А то де ти так заболотився?

Семенко: Та я впав у гноївку!

Мати: І так нові штанята замастив?

Семенко: Бо, як я падав, то вже не було часу стягнути.

—о—

Все знає.

Пан: Гавриле, а куди їхати до Королівки?

Селянин: А ви, пане, звідки знаєте, що я Гаврило?

Пан (гордо): О, я все знаю!

Селянин: Ну, то ви певно й знаєте, куди до Королівки! Не треба вам казати.

—о—

Добрий спосіб.

— Мамо, в діжку з молоком, упала миш!

— Ой, матінко!

— Але не журіться, я вже собі порадив!

— А що ти зробив?

— Я кинув у бочку кота, аби зловив ту миш!

ЗАГАДКИ.

1) Дві мами і дві дочки мали три рівні міри полотна. Як прийшло до поділу, то кожда дістала по одній цілій міри, без сварки і без крайння.

Як вони поділилися? (А. Гор.).

2) Якого дерева в лісі а якого каміння в воді найбільше?

3) Зловив рибак рибу і розрізав на троє. Голова важила два фунти, хвіст важив половину середної частини, а середна частина важила стільки, що голова і хвіст разом. Скільки важила ціла риба? (М. К.).

4) Пише один чоловік з Америки:

„Як маєшся, брате мій, сину — жінці моїй, — чи живе ще батько наш? Я — муж малі твоїй!“

До кого він писав?

Увага! Розвязки цих загадок і тих, що були в Великоднім числі „Народньої Справи“, надсилати найдалі до дня 10-го червня. Між тих, що добре відгадають, вильосуємо 6 гарних книжок.

Громовиці.

Послідного тижня навістили деякі околиці Галичини бурі з громами і зливний дощ, який накоїв богато шкоди. Буря була над Борщевом, де обірвалася хмара, а так само над Бережанщиною та особливо в Потуторах, де злива знищила засіви. В суботу було обірвання хмари в Любачівщині і над Загіречком в Бібреччині, де злива знесла 50 моргів засівів. Господаря Михалівського захопила буря в полі, як він вертав однокінкою до дому. Вода залила віз і коня, який зачепився на дерево, і аж місцеві луговики виратували коня, а чоловік втопився, ще заки наспіла поміч. Доносять також про зливи на Підгірю.

Видавець Іван Тиктор. З друкарні Ставропігійського Інституту у Львові. Відповідальний редактор Лев Чубатий.